

El retorn inexorable de la història

JUAN-JOSÉ LÓPEZ BURNIOL

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 29.11.09

Als eleccions generals del 1905, la Lliga gairebé va igualar la Unió Republicana, mentre que el caciquisme dels partits dinàstics – conservador i liberal– seguia predominant malgrat perdre empena. Però, de sobte, va saltar l'espurna. L'assalt al *Cu-Cut* i a *La Veu de Catalunya* pels oficials de la guarnició de Barcelona no va ser castigat, sinó que va provocar una reacció contrària: es va aprovar la llei de jurisdiccions, que posava sota la jurisdicció militar qualsevol atac a la unitat de la pàtria, als seus símbols i a l'honor de les forces armades.

L'ambient anticatalà que es respirava per aquest motiu a Madrid va posar els diputats republicans catalans al costat dels de la Lliga, mentre que **Nicolás Salmerón** –president de la Unió Republicana– allargava la mà als catalanistes. Només **Alejandro Lerroux** es va mantenir al marge d'aquest moviment, que va cristal·litzar a Girona, l'11 de febrer de 1906, al proclamar-se la Solidaritat Catalana, coalició electoral que englobava des d'una part dels federals de **Vallès i Ribot** fins als carlistes, passant per tot l'arc polític. Una gran manifestació pels carrers de Barcelona –el 20 de maig– i un míting que va tenir lloc a la plaça de Les Arenes van consolidar l'esperit solidari. Un esperit que comportava, per una part, l'obertura de la dreta catalanista a l'esquerra i, per una altra, l'erosió de la dependència centralista de l'esquerra, per convertir-se en l'esquerra nacional catalana.

El primer èxit de la Solidaritat va arribar amb les eleccions municipals del

març de 1907, que van portar **Enric Prat de la Riba** a la presidència de la Mancomunitat. I, el 21 d'abril del mateix any, es van celebrar les eleccions generals: Solidaritat es va emportar 41 dels 44 escons catalans. Però, amb aquest triomf, va arribar també l'inici del seu final a causa de la seva mateixa heterogeneïtat, que impedia la continuïtat de la coalició més enllà de l'assoliment d'un objectiu concret –la derogació de la llei de jurisdiccions– que no es va aconseguir. Després de 100 anys d'aquesta esplèndida iniciativa solidària, continua incòlume el seu alt valor exemplar: la unió fa la força.